Delier (patiënten) folder

Wat is een delier?
Een delier is een vorm van verwardheid die altijd ontstaat in korte tijd, dus een acuut optredende verwardheid. Deze aandoening komt meestal voor bij ouderen.
Een delier kan optreden bij een ontregeling in het lichaam zoals een ontsteking, medicatiegebruik, alcoholonthouding, bot breuk of na een operatie. Door een delier ontstaat er een grotere kans op complicaties zoals; infecties, uitdroging, vallen, ondervoeding, functieverlies, langere opnameduur.

Verschijnselen
Een patiënt met een delier gedraagt zich anders dan u gewend bent. De mate van verwardheid kan van uur tot uur sterk wisselen. De volgende verschijnselen optreden:

- Onrustig of juist veel slapen
- Verminderd besef van de omgeving en eigen ziekte
- Niet goed kunnen concentreren, moeite met aandacht erbij houden
- Onlogisch en onsamenhangend denken en praten
- Wisselende geheugenstoornissen
- Gedesoriënteerd zijn; niet weten waar hij/zij is, welke dag het is, personen niet herkennen
- Dingen zien of horen die er niet zijn (hallucinaties)
- Verstoord dag en nachtritme
- Snelle en onvoorspelbare stemmingswisselingen en/of waandenkbeelden (angst, onzekerheid, achterdocht en soms ook agressief)

Behandeling
De arts onderzoekt wat de oorzaken van het delier zijn en probeert deze te behandelen. Daarnaast worden er indien nodig medicijnen gegeven om de onrust te verminderen. Echter de omgeving en de directe naasten spelen een hele belangrijke rol bij de behandeling van een delier. Een voorbeeld hiervan is dat een normaal dag- en nachtritme kan helpen bij het behandelen van een delier. Om die reden proberen we de patiënt zo gauw dat mogelijk is uit bed te halen. Het liefst in gewone kleding aan tafel te laten zitten waar de maaltijden kunnen worden gebruikt
Bij de behandeling van een delier wordt vaak de klinisch geriater (gespecialiseerd arts voor ouderen) en/of de gespecialiseerde verpleegkundige geriatrie om advies gevraagd.

Mantelzorg en rooming-in
Door een delier kan de patiënt soms dingen doen die de behandeling bemoeilijken (bijvoorbeeld trekken aan infusen, katheter eruit trekken), niet willen eten en daarnaast kan het voorkomen dat er gevaarlijke situaties ontstaan. Om dit en onrust en angst te voorkomen is het fijn dat er voor de patiënt bekenden aanwezig zijn, dit kan ook in de

nacht. Het blijkt dat patiënten met een delier vaak rustiger worden van de aanwezigheid van vertrouwde gezichten. Met de verpleegkundige van uw afdeling kunt u daar afspraken over maken.

Wat kunt u doen?
Allereerst is het belangrijk om te realiseren dat deze verschijnselen de patiënt overkomen, er is geen sprake van opzet. De patiënt met een delier heeft steun en begrip nodig van zijn of haar omgeving.

Aandachtspunten:
- Niet te veel prikkels, rustige benadering, u hoeft niet steeds te praten, het is vaak al fijn dat u erg gewoon bent.
- Laat iemand zo min mogelijk alleen; zeker als hij angstig is.
- Spreek rustig en in korte duidelijke zinnen, 1 vraag tegelijk
- Niet te veel bezoek ineens, max 2 en ga dan aan dezelfde kant van het bed zitten zodat de patiënt zich op 1 punt kan richten
- Neem vertrouwde spulletjes mee naar het ziekenhuis waar iemand aan gehecht is zoals foto's van dierbaren, eigen hoofdkussen, horloge of een klokje.
- Praat over bestaande personen en gebeurtenissen, probeer niet teveel in te gaan op de dingen die iemand ziet of waanideeën. U kunt best zeggen dat u die dingen niet ziet of hoort, maar maak er geen ruzie over
- Vertel de patiënt dat hij ziek is en in het ziekenhuis ligt.
- Belangrijk is dat de patiënt zo nodig zijn bril of gehoorapparaten gebruikt.
- Maak gebruik van een communicatieschrift zodat bezoek kan lezen wie er geweest is of wat er gebeurd is.
- Maak geen grapjes over het gedrag van de patiënt.

Vrijheid beperkende maatregelen (VBI)
Het kan nodig zijn maatregelen te nemen die de bewegingsvrijheid van de patiënt beperken om gevaarlijke situaties zoveel mogelijk te voorkomen. Voorbeelden zijn; de bedhekken omhoog doen, een optiscan (extra belsysteem), valmat, bokshandschoenen, inzet tentbed of een camera te plaatsen. In het uiterste geval kan iemand gefixeerd worden met een band om de middel. De inzet van maatregelen zal altijd met de naasten (eerste contactpersoon) besproken worden en toestemming voor worden gevraagd.

Na een delier
Een delier is in principe tijdelijk maar de gevolgen van een delier zoals concentratie en geheugenproblemen kunnen nog wel een langere periode merkbaar zijn. De herstelperiode kan wel een aantal weken en soms maanden duren en zal langzaam verbleken. Dit is voor iedere patiënt anders en hangt af van verschillende factoren zoals de ernst van de lichamelijke aandoening en hoe goed de behandeling aanslaat. Daarnaast zijn de leeftijd, de conditie, de kwetsbaarheid van een patiënt en of er vooraf al geheugenproblemen waren van invloed op de herstelperiode.

Poliklinische nazorg
Patiënten die een delier hebben doorgemaakt, worden soms uitgenodigd voor een bezoek aan de poli Geriatrie. Dit kan gebeuren als er (milde) geheugenproblemen lijken te bestaan of als de patiënt kwetsbaar is en een grotere kans heeft op het opnieuw doormaken van een delier bij ziekte.

Het is belangrijk om bij een eventuele volgende ziekenhuisopname altijd te melden dat de patiënt eerder een delier heeft doorgemaakt. Een delier is niet altijd te voorkomen, vroegtijdige herkenning en behandeling kunnen ernst en duur wel bekorten.

Tot slot
Als u vragen heeft over het delier kunt u terecht bij de verpleegkundige die uw familielid, vriend(in) of kennis verpleegt.

Grip op uw zorg via Mijntjongerschans
Mijntjongerschans.nl is het patiënten portaal van ziekenhuis Tjongerschans. Dit portaal is bereikbaar voor alle patiënten die zijn ingeschreven bij Tjongerschans. Na het inloggen op www.mijntjongerschans.nl met DigiD met sms-verificatie of via de DigiD app heeft u toegang tot uw medische gegevens. U kunt hier ook afspraken maken, een vraag stellen, vragenlijsten invullen en uitslagen bekijken.

DISCLAIMER
Wij adviseren u bij uw bezoek aan de polikliniek en bij opname zo min mogelijk geld, sieraden, dure kleding en andere zaken van (emotionele) waarde mee te nemen naar het ziekenhuis. Het ziekenhuis aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade aan of verlies van dergelijke zaken.